
Úkol 3: Reflexe minulosti - odsun Němců

(Radek Kotlaba, Gymnázium Mladá Boleslav)

Instrukce pro žáky

V Městečku Trnávce byla roku 2000 umístěna pamětní deska, jejíž text zní: „Na památku německých spoluobčanů této farnosti, kteří se po ukončení války ve dnech 9., 10., a 11. května stali nevinnými oběťmi v čase plném nenávisti a násilí. Jejich smrt ať nás napomíná ke smíření a pokoji!“ Jedno ze jmen uvedených na desce patří dr. Franzi Hodinovi, známému germanizátorovi a aktivnímu nacistovi.

Zdroj: časopis *Živá historie*, červenec–srpen 2008, s. 37

Pokud byste na této desce mohli změnit jedno slovo, které by to bylo a proč?

Myslíte, že je správné, že se podobné pamětní desky v českém pohraničí objevují?

Komentář

Komentář autora

Úkol je určen spíše k diskusi ve třídě po předchozím samostatném promyšlení žáky. Myslím, že lze použít jak na druhém studijní ZŠ, tak na střední škole. Odpověď na první otázku má jedno řešení: "nevinný". Na druhou otázku jedno správné řešení neexistuje a je důležitější, jak dokáže autor svou odpověď argumentačně podpořit. Úkol bude jistě více rezonovat v lokalitách, kde mají podobnou historickou paměť a místa paměti (pohraničí).

Na můj předpoklad, že podobné úkoly nelze hodnotit klasickou klasifikační stupnicí, padla námitka, že i to je při vhodně zvolených kritériích hodnocení možné. Stavět – i oběť, která se předtím provinila, si zaslouží připomínku, "nejsme jako oni". Nestavět – vzpomínky jsou stále živé a pro leckoho zraňující, nemáme od tématu odstup a dostatečnou objektivitu. Případně vypracovat další modelové odpovědi a přemýšlet o míře jejich oprávněnosti a podle toho stanovovat hodnocení.

Komentář didaktika

Tento učební úkol není dle slov autora určen k evaluaci. Úkol reflektuje etickou perspektivu historické interpretace, a to je sféra, která se špatně hodnotí. Etická perspektiva je spojená s oblastí emocí a identity, a proto ji nemůžeme hodnotit „tvrdě“, např. jako podklad pro klasifikaci. Hodnocení

EVALUACE A HODNOCENÍ ŽÁKŮ

v tomto případě nemá rozměr formální evaluace, ale prostě jen výměny názorů. Musíme důsledně rozlišovat mezi formami hodnocení, protože skutečnost, že za něco nemůžeme dát známku, znamená, že se takovému tématu musíme vyhnout nebo na něj nemůžeme mít nějaký názor. Na straně druhé, některá témata prostě neznámkuje, tj. neevalujeme.

Tipy a doporučení: Úkol bych nepoužil pro formální evaluaci, námitka, kterou zmiňuje autor je sice relevantní, ale v tom případě se naskytá otázka, zda jde ještě o úkol v souvislosti s historickým vzděláváním a nejde spíše o přesah do občanského vzdělávání.